

PAPER- II

Marks: 150

Time: 90 minutes

ROLL NO.: _____	NAME: _____
SIGNATURE: _____	DATE / TIME: _____

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES

1.	Before attempting the paper carefully read out all the Instructions & Examples given on Side 1 of Answer Sheet (OMR Sheet) supplied separately.
2.	At the start of the examination, please ensure that all pages of your Test booklet are properly printed; your Test booklet is not damaged in any manner and contains 150 questions. In case of any discrepancy the candidate should immediately report the matter to the invigilator for replacement of Test Booklet. No claim in this regard will be entertained at the later stage.
3.	An OMR Answer Sheet is being provided separately along with this Test booklet. Please fill up all relevant entries like Roll Number, Test Booklet Code etc. in the spaces provided on the OMR Answer Sheet and put your signature in the box provided for this purpose.
4.	Make sure to fill the correct Test booklet code on Side 2 of the OMR Answer Sheet. If the space for the Booklet Code is left blank or more than one booklet code is indicated therein, it will be deemed to be an incorrect booklet code & Answer Sheet will not be evaluated. The candidate himself/herself will be solely responsible for all the consequences arising out of any error or omission in writing the test booklet code.
5.	This Test Booklet consists of 24 pages containing 150 questions. Against each question four alternative choices (1), (2), (3), (4) are given, out of which one is correct. Indicate your choice of answer by darkening the suitable circle with BLACK/BLUE pen in the OMR Answer Sheet supplied to you separately. Use of Pencil is strictly prohibited. More than one answer indicated against a question will be deemed as incorrect response.
6.	The maximum marks are 150. Each question carries one mark. There will be no negative marking. The total time allocated is 90 minutes.
7.	Do not fold or make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Any stray mark or smudge on the OMR Answer Sheet may be taken as wrong answer. Any damage to OMR Answer Sheet may result in disqualification of the candidate.
8.	On completion of the test, candidate must hand over the Test Booklet and OMR Answer Sheet to the invigilator on duty in the room/hall.
9.	Use of Mobile phones and calculators etc. are not allowed.
10.	Keep all your belongings outside the Examination hall. Do not retain any paper except the ADMIT CARD.

NOTE:

- (i) There are two major sections in the Test Booklet **Section A and Section B. Section A comprises of Child development and pedagogy – 30 questions, English Language – 30 questions and Punjabi Language – 30 questions. Section A is compulsory** and all the sub-sections have to be attempted. There are 90 questions in total in Section –A in which the Child development and pedagogy is bilingual.
- (ii) **Section B comprises of Mathematics and Science – 60 questions and Social Studies/Social Science – 60 questions.** In **Section B** out of the two sub-sections (Mathematics and Science and Social Studies/Social Science) only one is to be attempted. The **Section – B** is bilingual (English followed by Punjabi).

SECTION - A	
CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY (BILINGUAL) – 30 QUESTIONS (1-30)	
1	The thinking process involved in producing an idea or concept that is new, original and useful is termed as: (1) creativity (2) innovation (3) intelligence (4) synectics
1	ਨਵੇਂ, ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1) ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ (2) ਨਵੀਨਤਾ (3) ਬੁੱਧੀ (4) ਸਾਈਨੈਕਟਿਕਸ
2	The transmission of traits from parents to off-springs is called: (1) environment (2) genes (3) heredity (4) homeostasis
2	ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤਕ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ (1) ਪਰਿਵਰਤਨ (2) ਜੀਨਜ਼ (3) ਵਿਰਾਸਤ (4) ਸਮ-ਸਥਿਤੀ
3	Which of the following theories identifies four stages of child’s intellectual development (sensory-motor, pre-operational, concrete operational & formal operational)? (1) Erickson’s theory of Psycho-social development (2) Freud’s theory of Psycho-sexual development (3) Jean Piaget’s theory of cognitive development (4) Kohlberg’s theory of moral development
3	ਸਿਧਾਂਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਸੰਵੇਦੀ-ਮੋਟਰ, ਪੂਰਵ-ਸੰਚਾਲਕ, ਸਬੂਲ ਸੰਚਾਲਕ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਕ ਸੰਚਾਲਕ) (1) ਐਰਿਕਸਨ ਦਾ ਮਨੋ-ਸਮਾਜਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (2) ਫਰਾਇਡ ਦਾ ਮਨੋ-ਲਿੰਗਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (3) ਜੀਨ ਪਿਆਜੇ ਦਾ ਸੰਗਿਆਨਾਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (4) ਕੋਹਲਬਰਗ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
4	A process by which a parent assumes that his child’s traits are all positive because one trait is positive is termed as: (1) halo effect (2) hawthorne effect (3) law of effect (4) reverse halo effect
4	ਉਹ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਕਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਪੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ (1) ਪਰਿਪੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ (2) ਹਾਥੋਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ (3) ਪਰਿਣਾਮ ਪ੍ਰਭਾਵ (4) ਵਿਪਰੀਤ ਪ੍ਰਭਾਵ
5	Which of the following is NOT the benefit of integrating student-centred learning into the curriculum? (1) strengthens student motivation (2) promotes peer communication (3) builds student-teacher relationships (4) hinders discovery/active learning
5	ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ (1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਭਿਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (2) ਹਮ-ਰੁਤਬਾ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ (3) ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ (4) ਖੋਜ/ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ
6	A developmental perspective involves concern with changes occurring over time in: (1) form (2) rate (3) sequence (4) all of these
6	ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਪੇਖ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸ ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ: (1) ਰੂਪ (2) ਮੁੱਲ (3) ਅਨੁਕ੍ਰਮ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ
7	An appropriate form of assessing students’ performance in practicals is: (1) interview (2) observation (3) questionnaire (4) written test
7	ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਯੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ (1) ਇੰਟਰਵਿਊ (2) ਨਿਰੀਖਣ (3) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ (4) ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਣ

8	Ramesh and Ankit have the same IQ of 120. Ramesh is two years younger than Ankit. If Ankit is 12 years old, then the mental age of Ramesh is: (1) 9 years (2) 10 years (3) 12 years (4) 14 years
8	ਰਾਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਅੰਕਿਤ ਦਾ 120 ਦਾ ਸਮਾਨ IQ ਹੈ। ਰਾਮੇਸ਼ ਅੰਕਿਤ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੰਕਿਤ ਦੀ ਉਮਰ 12 ਸਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਮੇਸ਼ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਉਮਰ ਹੈ (1) 9 ਸਾਲ (2) 10 ਸਾਲ (3) 12 ਸਾਲ (4) 14 ਸਾਲ
9	Images, concepts, symbols & signs, language, muscle activities and brain functions are involved in: (1) adaptation (2) motor development (3) problem solving (4) thinking process
9	ਬਿੰਬ, ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਕਾਰਜ ਕਿਸ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਹਨ। (1) ਅਨੁਕੂਲਣ (2) ਪ੍ਰੋਰਕ ਵਿਕਾਸ (3) ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ (4) ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ
10	Which one of the following theories view that behavior could be shaped through successive approximation and reinforcement of responses more nearly approaching desired behavior? (1) classical conditioning (2) instrumental conditioning (3) operant conditioning (4) social learning
10	ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਕ੍ਰਮਿਕ ਨਿਕਟਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਤਿ ਨਿਕਟ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (1) ਕਲਾਸੀਕੀ ਅਨੁਕੂਲਣ (2) ਨਿਮਿੱਤਕ ਅਨੁਕੂਲਣ (3) ਸਕ੍ਰਿਆ ਅਨੁਕੂਲਣ (4) ਸਮਾਜਕ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ
11	Which one of theories of intelligence advocates the presence of general intelligence 'g' and specific intelligence 's'? (1) Anarchic theory (2) Guilford's theory of intellect (3) Spearman's two factor theory (4) Vernon's hierarchical theory
11	ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਕਿਹੜਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਧਾਰਨ ਬੁੱਧੀ 'g' ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤ ਬੁੱਧੀ 's' ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। (1) ਅਰਾਜਕਤਾ ਸਿਧਾਂਤ (2) ਗਿਲਫੋਰਡ ਦਾ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (3) ਸਪੀਅਰਮੈਨ ਦਾ ਦੋ-ਕਾਰਜੀ ਸਿਧਾਂਤ (4) ਵਰਨੋਨ ਦਾ ਬੌਧਾਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ
12	Which of the following is NOT an element of learning event? (1) learner (2) internal conditions (3) stimulus (4) teacher
12	ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ (1) ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ (2) ਅੰਤਰਿਕ ਹਾਲਤ (3) ਉਦੀਪਨ (4) ਅਧਿਆਪਨ
13	Which of the following is NOT an example of discrete variable? (1) age (2) gender (3) marital status (4) place of residence
13	ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। (1) ਉਮਰ (2) ਲਿੰਗ (3) ਵਿਵਾਹਿਕ ਸਥਿਤੀ (4) ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਂ
14	The type of evaluation which is used to monitor learning progress during instruction is called as: (1) diagnostic evaluation (2) formative evaluation (3) placement evaluation (4) summative evaluation
14	ਸਿੱਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਮੁਨੀਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ (1) ਨਿਦਾਨਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ (2) ਰਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ (3) ਸਥਾਨਕ ਮੁਲਾਂਕਣ (4) ਸੰਕਲਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ
15	Special needs education is the type of education: (1) given to very special people (2) given to persons with disabilities (3) provided to intelligent people (4) established by colonial masters
15	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਬੱਚਿਆਂ) ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਹੈ (1) ਅਤਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ (2) ਨਿਰਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ (3) ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ (4) ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ
16	The gifted child: (1) learns rapidly and easily (2) retains what he/she has heard or read without much rote drill (3) reasons things out (4) attends to stimuli for a shorter period
16	ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਬੱਚਾ (1) ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਦਾ ਹੈ (2) ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਰੱਟੇ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਯਾਦ ਰਖਦਾ ਹੈ (3) ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕ ਤੇ ਪਰਖਦਾ ਹੈ (4) ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਰਕ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

17	Which one of the following is the better item of essay type of question? (1) Discuss Newton's laws of motion (2) Explain each of Newton's three laws of motion (3) What are Newton's laws of motion? (4) Write note on Newton's laws of motion
17	ਨਿਬੰਧ-ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਬੇਹਤਰ ਮੱਦ ਕਿਹੜੀ ਹੈ (1) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ (2) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ (3) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ? (4) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
18	Which one of the following cues does NOT indicate visual problems in the children? (1) difficulty in following direction (2) frowning (3) stumbling (4) unable to estimate distance
18	ਕਿਹੜਾ ਸੰਕੇਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (1) ਹਿਦਾਇਤ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਔਖ (2) ਤਿਓੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ (3) ਠੋਕਰ ਖਾਣਾ (4) ਦੂਰੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਅਯੋਗ
19	Children with speech impairment can be assisted by: (1) encouraging them to express thoughts in the classroom (2) helping him/her to pronounce correct sounds (3) helping him/her to hear his/her spoken errors (4) referral to specialist for complete evaluation
19	ਬੋਲਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ (4) ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ
20	Slow learners whose educational attainment falls below their natural abilities are labeled as: (1) backward (2) gifted (3) juvenile delinquent (4) mentally retarded
20	ਮੰਦ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ, ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1) ਪਛੜੇ ਹੋਏ (2) ਪ੍ਰਬੁੱਧ (3) ਕਿਸ਼ੋਰ-ਅਪਚਾਰੀ (4) ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਵਰੁੱਧ
21	The first stage in the learning of a skill is: (1) precision (2) manipulation (3) coordination (4) imitation
21	ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ (1) ਪਰਿਸ਼ੁੱਧਤਾ (2) ਵਿਵਹਾਰ-ਕੁਸ਼ਲਤਾ (3) ਤਾਲਮੇਲ (4) ਅਨੁਕਰਨ
22	Motivation begins with needs exists in all of us. The need, that the student would tend to fulfill first pertains to: (1) esteem (2) physiological (3) social (4) self actualization
22	ਅਭਿਪ੍ਰੇਰਕ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੇਗਾ, ਉਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ (1) ਸਨਮਾਨ (2) ਸਰੀਰਕ (3) ਸਮਾਜਕ (4) ਆਤਮ-ਸਿੱਧੀ
23	Communication with students means: (1) asking them to do a task (2) exchange of ideas (3) giving them directions (4) informing them of your idea
23	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ (1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਣਾ (2) ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ (3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ (4) ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ
24	When delivering an effective lecture in classroom, a teacher: (1) establishes an eye contact (2) employs meaningful gestures (3) stands stationary at lecture stand (4) varies pitch and tone
24	ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ ਲੈਕਚਰ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਧਿਆਪਕ- (1) ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (2) ਅਰਥਪੂਰਨ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ (3) ਲੈਕਚਰ ਸਟੈਂਡ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਰ ਖੜੋਂਦਾ ਹੈ (4) ਆਪਣੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਤਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
25	An example of media that transports learners to remote places by means of visualized reports is: (1) educational television (2) educational broadcasts (3) overhead projector (4) telephone

25	ਉਸ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ, ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰਵਰਤੀ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1) ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ (2) ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਸਾਰਨ (3) ਸਿਰ-ਉਪਰਲਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ (4) ਟੈਲੀਫੋਨ
26	Self study habit can be developed in children by: (1) citing examples of great people (2) giving lecture on self study (3) giving your own example (4) making new literature available
26	ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਆਦਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (1) ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ (2) ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਉਪਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਕੇ (3) ਆਪਣੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਕੇ (4) ਨਵਾਂ ਸਾਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ
27	For introducing a topic in classroom, what activity should a teacher do first? (1) explain the rationale (2) inform the objectives (3) tell topic orally (4) write topic on chalkboard
27	ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (1) ਤਰਕ-ਆਧਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ (2) ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ (3) ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ (4) ਚਾਕਬੋਰਡ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖਣਾ
28	Which one of the following is an example of reinforcement? (1) No Lata, the answer is not 45 (2) Kamla, can't you help Keerti with her answer (3) Oh no, as usual, you are wrong (4) Suniti, you have said rightly
28	ਸੁਦ੍ਰਿੜੀਕਰਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਕਿਹੜੀ ਹੈ (1) ਨਹੀਂ ਲਤਾ, ਉੱਤਰ 45 ਨਹੀਂ ਹੈ (2) ਕਮਲਾ, ਕੀ ਤੂੰ ਕੀਰਤੀ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ (3) ਨਹੀਂ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ, ਤੁਸੀਂ ਗਲਤ ਹੋ (4) ਸੁਨੀਤੀ, ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ
29	Which of the following is NOT an example of a concrete concept? (1) ability (2) chair (3) force (4) motion
29	ਕਿਹੜੀ ਸਬੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ (1) ਯੋਗਤਾ (2) ਕੁਰਸੀ (3) ਬਲ (4) ਗਤੀ
30	The reading technique that would be employed to locate terms and references in an index or thesaurus is: (1) key-reading (2) re-reading (3) scanning (4) skimming
30	ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਕ੍ਰਮਣਿਕਾ ਜਾਂ ਸਮ-ਅਰਥ ਕੋਸ਼ ਵਿਚ ਪਦਾਂ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ (1) ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜ੍ਹਤ (2) ਪੁਨਰ-ਪੜ੍ਹਤ (3) ਸੂਖਮ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (4) ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ

ENGLISH LANGUAGE – 30 QUESTIONS (31-60)	
Read the passage carefully and answer the questions (Q. 31-37) that follow by choosing the best alternative: What's the computer's mother tongue? Which language does the computer speak? Compuspeak. What is a conglomeration of computer languages called? Computowers of Babe! Witticisms apart, we do need to communicate with computers. When the Pentagon wanted a new computer language that could do most of the routine jobs with ease, it made its scientists look at more than 150 different computer languages that existed in the United States. After a few months of intensive testing of most of the available languages, American scientists decided that none of them was suitable for the job. So the US Department of Defense invented yet another language, making it about the 151st. It then went about searching for a name for the language. That was not easy either. After going through more than 200 suggested names, the DoD didn't find anything "precise enough". So, a new female name was picked and the newest computer language was called ADA. Lady Augusta Ada Lovelace could be considered the world's first computer programmer, the first software specialist. She was Lord Byron's daughter and the chief inspiration for the world's first computer engineer, the father of the computer, Charles Stanley Babbage. ADA, the language is quite tough, complex and highly detailed piece of software and is being adopted to much of the western world's military and space applications. ADA can work with multiple parameters at one time, is quick, efficient and precise. But the non-military world does not exactly need ADA to carry on its business. There are about a dozen other more popular language that fit the bill very well. Though almost all of them seem quite tough, complex and cumbersome to work on and write with at first sight, they are not tougher than learning a new foreign language and seem relatively simple once one has a hang of them.	
31	After whom, according to the passage, was ADA named? (1) Lord Byron (2) Stanley Babbage (3) Augusta Lovelace (4) Pentagon

32	Why did the Pentagon want a new computer language? (1) to launch simple defense operations (2) to execute routine tasks (3) to maintain their schedules (4) all of these
33	Why did the DoD find it difficult to choose a name for their new computer language? (1) no name seemed precise (2) every name had been already used (3) they did not have any repository of the available names (4) they were unable to get approval of the president for the chosen names
34	Why have European militaries adopted ADA? (1) is easy and simple to use (3) they are under agreement with the US (3) can work on many parameters at a time (4) all of these
35	Why does the civilian world not need ADA? (1) other languages are relatively simple (2) other languages are economical (3) other languages are less complex (4) all of these
36	Identify the word closest in meaning to the word: "PRECISE" (1) defined (2) permissive (3) mild (4) diffused
37	Identify the word opposite in meaning to the word: "CUMBERSOME" (1) awkward (2) bulky (3) manageable (4) unwieldy
	Read the passage carefully and answer the questions (Q. 38-45) that follow by choosing the best alternative: What is the future which awaits our children? The underlying assumption of the question that Indian children have a common future is itself dubious. It can legitimately be asked whether a student who is well fed, attending a boarding school in the salubrious climate of the hills, and learning to use computers has any future in common with a malnourished child who goes to a school with no blackboards, if indeed he does go to school. The latter may have no worthwhile future at all. And it might be worthwhile to analyze the significance of this marginalization of more than seventy five percent of the children of this country. The failure to provide an infrastructure for primary education in the villages of India more than 60 years after independence is in sharp contrast with the sophisticated institutions, for technical institutes of higher education are funded by the government, which essentially means that the money to support them comes from taxes. And since indirect taxation forms a substantial part of the taxes collected by the government, the financial burden is borne by all the people. L.K.Jha put it graphically when he observed that 25 paise of every rupee spent on educating an IIT student comes from the pockets of men and women whose children may never enter a proper classroom.
38	The author is trying to highlight which of the following: (1) the greatness of L K Jha (2) need to have common future for Indian children (3) need of sophisticated education for rural poor (4) faulty system of direct taxes
39	What seems to be likely answer of the author to the question posed by him in the first sentence of the passage? I. there is no common future for the Indian children II. the future is worthwhile for majority of Indian children III. the majority may never enter a proper classroom (1) only I (2) only II (3) only III (4) both I and II
40	Which of the following pairs have been termed as 'sharp contrast' by the author? I. Infrastructure for technical education II. Lack of infrastructure for rural primary schools III. Twenty five paise of every rupee earned by government is spent on education IV. the financial burden of higher technical education is borne by all people (1) II and IV (2) II and III (3) III and IV (4) I and II
41	According to the author, who among the following does not have a hopeful and a prosperous future I. All students from technical institutes II. All students financially supported by the government (1) only I (2) only II (3) both I and II (4) Neither I nor II
42	Which of the following statements is not true? I. The author welcomes Govt's initiative on primary education II. 75% of the children have a bright future III. 25% cost of educating a technocrat comes from poor people (1) only I (2) only II (3) only III (4) only I and II
43	Identify the word closest in meaning to the word: "DUBIOUS". (1) unarguable (2) uncertain (3) undoubted (4) undeniable

44	Identify the word opposite in meaning to the word: "SOPHISTICATED". (1) complicated (2) stylish (3) difficult (4) facile
45	What is the major concern reflected in the passage? (1) the gap between different sections in Indian society is increasing (2) Indian children do not enjoy common future (3) both (1) and (2) (4) only (2)
46	One of the principles of materials preparation for language learning is that (1) complex materials should be chosen (2) grading of materials should be done (3) any kind of material can be chosen (4) a small amount of material should be introduced
47	When a child is asked to recite a poem, it can help the teacher to test (1) knowledge of literature (2) proficiency in speaking (3) acting talent (4) comprehension
48	'Brainstorming' means (1) to collect all kinds of ideas on a topic (2) to do some mental exercises (3) to make efforts to understand something (4) to give some kind of stimulus to the brain
49	The structure 'He goes to school' is often produced by learners due to (1) failure of intelligence (2) mother tongue interference (3) overgeneralization of rules (4) wrong teaching
50	A test which is administered at the end of a language course is (1) diagnostic test (2) placement test (3) achievement test (4) memory test
51	Practice of grammatical structures in a controlled manner can be done by (1) correcting wrong sentences produced by learners (2) gap-filling grammar exercises (3) writing paragraphs and essays (4) explaining the use of particular structures
52	A test of listening comprehension is a test of (1) receptive skill (2) productive skill (3) hearing ability (4) phonology
53	Organization of arguments and ideas in paragraphs is an important aspect of (1) writing essays (2) writing memos (3) writing stories (4) writing personal letters
54	Which of the following is an incorrect assumption in language teaching (1) learners acquire language by trying to use it in real situations (2) learners' first language plays an important role in learning (3) language teaching should have a focus in communicative activities (4) language teaching should give importance to writing rather than speech
55	Correct pronunciation of individual sounds is related to (1) Accuracy (2) fluency (3) both accuracy and fluency (4) neither accuracy nor fluency
56	Mother-tongue influence can be effectively minimised in the classroom by (1) using the mother-tongue more often (2) giving examples from the mother tongue (3) giving a lot of exposure in the target language (4) giving inputs from the target language in a simple, graded manner
57	Language acquisition occurs only when (1) the child is taught the rules of grammar (2) the child is given a reward (3) the child has exposure to the language (4) the child absorbs the language without conscious attention
58	'Interactive' listening is (1) listening and responding (2) listening for mood and tone (3) listening for word stress and emphasis (4) listening for finding out speaker's attitude
59	Reading skills can be developed best by (1) writing answers to questions on the text (2) focusing on the use of words from context in the text (3) doing vocabulary exercises (4) doing quizzes and playing word games
60	For teaching grammar, the best grammar that a teacher can use is (1) traditional grammar (2) modern grammar (3) pedagogic grammar (4) no grammar is needed

PUNJABI LANGUAGE – 30 QUESTIONS (61 - 90)	
<p>ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: (Q. 61-68)</p> <p>ਪੈਸੇ ਦੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ ਨੜਿੱਨਵੇਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਗੋੜ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਉੱਤੇ ਪਲਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਚੁਸਣਾ ਤੇ ਹਰ ਜਾਇਜ਼-ਨਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਧਰਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜੋਕੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਨਿਖੇੜਾ ਬੜਾ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਹਾਸੋ-ਹੀਣੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਲੋਕ ਬਾਹਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰ-ਕਰ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕ-ਸਮੂਹਾਂ ਅੱਗੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦੇ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀ-ਪੀ ਕੋਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ; ਆਪਣੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਦੀ ਕਮਾਈ - ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਵੀ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਾਂ, ਕੋਠੀਆਂ, ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ, ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਦਸ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਚੋਰੀਆਂ, ਯਾਰੀਆਂ ਤੇ ਠੱਗੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜੀ ਲਲਚਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰ ਲਵੇ।</p>	
61	<p>ਅਜੋਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਰੁਚੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ?</p> <p>(1) ਪੈਸਾ ਖਰਚਣਾ (2) ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਖੂਨ ਚੁਸ ਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ (3) ਫੈਸ਼ਨ (4) ਲੋਕ-ਵਿਖਾਵਾ</p>
62	<p>ਮਨੁੱਖ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਂਦਾ-ਕਮਾਉਂਦਾ ਕਿੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ?</p> <p>(1) ਅਸਮਾਨ 'ਤੇ (2) ਕਲੱਬਾਂ ਵਿੱਚ (3) ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ (4) ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ</p>
63	<p>ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੀ?</p> <p>(1) ਵਿਹਲੇ ਰਹਿਣਾ (2) ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣਾ (3) ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ (4) ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਣਾ</p>
64	<p>ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨਿੰਦਦਾ ਹੈ?</p> <p>(1) ਆਮ ਜਨਤਾ (2) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ (3) ਦੇਵਤੇ (4) ਸਰਕਾਰ</p>
65	<p>ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ:</p> <p>(1) ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਕਮਾਈ (2) ਅਕਲ-ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ (3) ਖੂਨ-ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਕਮਾਈ (4) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਵਰਦਾਨ</p>
66	<p>'ਨੜਿੱਨਵੇਂ ਦਾ ਗੋੜ' ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ 'ਚੋਂ ਕੀ ਹੈ:</p> <p>(1) ਮੁਹਾਵਰਾ (2) ਵਾਕਾਂਸ਼ (3) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (4) ਅਖਾਣ</p>
67	<p>'ਨਿਗਾਹ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?</p> <p>(1) ਅੱਖਾਂ (2) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (3) ਨਜ਼ਰ (4) ਦ੍ਰਿਸ਼</p>
68	<p>ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?</p> <p>(1) ਬੇਈਮਾਨੀ (2) ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ (3) ਹੇਰਾ-ਫੇਰੀ (4) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ</p>
<p>ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ: (Q. 69-75)</p> <p>ਅਮਨ ਦਾ ਇਹ ਅਹਿਦਨਾਮਾ, ਆਓ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲਿਓ ਦਸਖ਼ਤ ਕਰੋ! ਕਾਗਜ਼ ਹੈ ਇਹ ਤਕਦੀਰ ਦਾ, ਤੇ ਇਲਮ ਹੈ ਤਦਬੀਰ ਦੀ ਅੱਜ ਕਲਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਭਰੋ! ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰੋ! ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਹੈ, ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਕਾਲੀ ਬਾਤ ਹੈ ਠੱਕਰ ਨਾ ਲੱਗੇ, ਇਲਮ ਨੂੰ, ਠੱਕਰ ਲੱਗੇ ਕਲਮ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਚਿਰਾਗ਼ ਬਾਲਕੇ ਸਾਹਵੇਂ ਧਰੋ! ਦਸਖ਼ਤ ਕਰੋ! ਆਵੇ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਾ ਮਹਿਰੀਆਂ, ਆਵੇ ਕਿ ਮੌਤਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਓਏ ਹੁਸਨ ਦੇ ਵਣਜਾਰਿਓ, ਓਏ ਹੁਨਰ ਦੇ ਵਣਜਾਰਿਓ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਜ਼ਾਮਨ ਧਰੋ! ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰੋ</p>	
69	<p>ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?</p> <p>(1) ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ (2) ਅਮਨ ਦਾ (3) ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ (4) ਦੇਸ਼ ਪਿਆਰ ਦਾ</p>
70	<p>ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅਹਿਦਨਾਮੇ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?</p> <p>(1) ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ (2) ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ (3) ਅਮਨ ਦੇ (4) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ</p>
71	<p>'ਕਲਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਭਰੋ' ਕਾਵਿ ਉਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?</p> <p>(1) ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ (2) ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਨੂੰ (3) ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ (4) ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ</p>
72	<p>ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਠੱਕਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ?</p> <p>(1) ਇਲਮ ਅਤੇ ਕਲਮ ਨੂੰ (2) ਦੇਸ਼ ਨੂੰ (3) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ (4) ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ</p>

73	‘ਅਹਿਦਨਾਮਾ’ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? (1) ਅਸ਼ਟਾਮ (2) ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ-ਪੱਤਰ (3) ਤਦਬੀਰ (4) ਅਮਨ
74	‘ਕਲਮ’ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? (1) ਦੇਸ਼ (2) ਰਾਸ਼ਟਰ (3) ਲੋਕ (4) ਲੇਖਕ
75	‘ਤਦਬੀਰ’ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? (1) ਜਤਨ (2) ਤਕਦੀਰ (3) ਇਸ਼ਕ (4) ਈਮਾਨ
76	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਨਮਦਾਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? (1) ਰੋਮਨ (2) ਵੈਦਿਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ (3) ਹਿੰਦੀ (4) ਫਾਰਸੀ
77	ਕਿਹੜੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਠੀਕ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ? (1) ਹੈਂ! ਤੂੰ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ (2) ਹੈਂ ਤੂੰ! ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ (3) ਹੈਂ ਤੂੰ ਫੇਲ! ਹੋ ਗਿਆ (4) ਹੈਂ ਤੂੰ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ!
78	‘ਤਕਾਲਾਂ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ: (1) ਸ਼ਾਮ (2) ਆਬਣ (3) ਦੇਰ (4) ਸਵੇਰ
79	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਲਿੱਪੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਹੈ? (1) ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ (2) ਰੋਮਨ (3) ਦੇਵਨਾਗਰੀ (4) ਗੁਰਮੁਖੀ
80	ਸੰਖਿਆਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ: (1) ਚਾਰ (2) ਪੰਜ (3) ਛੇ (4) ਸੱਤ
81	ਸਰਬਜੀਤ ਬਹਾਦਰ ਹੈ। ਵਾਕ ਵਿਚ ਸੰਸਰਗੀ ਕਿਰਿਆ ਕਿਹੜੀ ਹੈ: (1) ਹੈ (2) ਸਰਬਜੀਤ (3) ਬਹਾਦਰ (4) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
82	ਕਾਰਕ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? (1) ਅੱਠ (2) ਸੱਤ (3) ਪੰਜ (4) ਤਿੰਨ
83	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਗਲਤ ਹੈ: (1) ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਘੋੜੀ ਮੁੱਲ ਲਈ ਹੈ (2) ਅਸੀਂ ਦੁੱਧ ਪੀਂਦੇ ਹਾਂ (3) ਹਰੀ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੱਢੇ (4) ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਤਬੇਲੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹੋ
84	ਤੁਸੀਂ, ਮੇਰਾ, ਸਾਡਾ ਸ਼ਬਦ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਹਨ? (1) ਪੜਨਾਂਵ (2) ਕਿਰਿਆ (3) ਨਾਂਵ (4) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
85	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸੂਰ ਹਨ - (1) ਦੋ (2) ਤਿੰਨ (3) ਚਾਰ (4) ਪੰਜ
86	‘ਪੰਜਾਮਾ’ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਦੀ ਕਿਸਮ ਹੈ: (1) ਖਾਸ ਨਾਂਵ (2) ਆਮ ਨਾਂਵ (3) ਇਕੱਠਵਾਚਕ ਨਾਂਵ (4) ਭਾਵਵਾਚਕ ਨਾਂਵ
87	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਲਗਾਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ? (1) 8 (2) 5 (3) 3 (4) 10
88	ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੰਬੰਧਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ: (1) ਇੱਕ (2) ਦੋ (3) ਪੰਜ (4) ਤਿੰਨ
89	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? (1) ਪੈਂਟ, ਕਮੀਜ਼ (2) ਚੰਗਾ, ਕਾਲਾ (3) ਉਹ, ਇਹ (4) ਮਹਿੰਦਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ
90	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ: (1) ਉਪਮਾ (2) ਸ਼ਲਾਘਾ (3) ਨਿੰਦਿਆ (4) ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ

SECTION - B	
MATHEMATICS AND SCIENCE (BILINGUAL) – 60 QUESTIONS (91-150)	
91	$\pi - e$ is (1) a positive rational number (2) a negative rational number (3) an irrational number (4) both rational as well as irrational
91	$\pi - e$ ਹੈ (1) ਧਨਾਤਮਕ ਪਰਿਮੇਅ ਸੰਖਿਆ (2) ਰਿਣਾਤਮਕ ਪਰਿਮੇਅ ਸੰਖਿਆ (3) ਅਪਰਿਮੇਅ ਸੰਖਿਆ (4) ਦੋਵੇਂ ਪਰਿਮੇਅ ਅਤੇ ਅਪਰਿਮੇਅ ਸੰਖਿਆ
92	If $\overline{24x}$ is a multiple of 9, where x is a digit, then what is the value of x ? (1) 6 (2) 3 (3) 9 (4) 4

92	ਜੇ $\sqrt[24]{x}$ 9 ਦਾ ਗੁਣਨ ਹੈ, ਜਿਥੇ x ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ, ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ (1) 6 (2) 3 (3) 9 (4) 4
93	If $\sqrt{(x-1)(y+2)} = 7$, x and y being positive whole numbers, then the values of x and y are (1) 8, 5 (2) 15, 12 (3) 22, 19 (4) none of these
93	ਜੇ $\sqrt{(x-1)(y+2)} = 7$, x ਅਤੇ y ਧਨਾਤਮਕ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਅਤੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਹਨ: (1) 8, 5 (2) 15, 12 (3) 22, 19 (4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
94	The cube root of 0.000216 is (1) .6 (2) .06 (3) .006 (4) none of these
94	0.000216 ਦਾ ਘਣ-ਮੂਲ ਹੈ: (1) .6 (2) .06 (3) .006 (4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
95	$\sqrt{3} + \sqrt{5}$, $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$ are four numbers. When written in ascending order, these are (1) $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$ (2) $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{8}$ (3) $\sqrt{8}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{2} + \sqrt{6}$ (4) $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$
95	$\sqrt{3} + \sqrt{5}$, $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$ ਚਾਰ ਸੰਖਿਆ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਨ: (1) $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$ (2) $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{8}$ (3) $\sqrt{8}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$, $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{2} + \sqrt{6}$ (4) $\sqrt{11} - \sqrt{3}$, $\sqrt{8}$, $\sqrt{2} + \sqrt{6}$, $\sqrt{3} + \sqrt{5}$
96	Set of rational numbers is a subset of (1) natural number (2) integers (3) real numbers (4) an irrational number
96	ਪਰਿਪੇਖ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਸੈੱਟ ਕਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ: (1) ਧਨ ਪੂਰਨ ਅੰਕ (2) ਪੂਰਨ ਅੰਕ (3) ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਖਿਆ (4) ਅਪਰਿਮੇਅ ਸੰਖਿਆ
97	The difference between compound interest and simple interest on an amount of Rs. 15, 000 for 2 years is Rs. 96. What is the rate of interest per annum? (1) 8 (2) 10 (3) 12 (4) 14
97	15, 000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਚੱਕਰਵਿਧੀ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਚ ਅੰਤਰ 96 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਪ੍ਰਤਿ ਵਰਸ਼ ਵਿਆਜ ਦਰ ਕੀ ਹੈ: (1) 8 (2) 10 (3) 12 (4) 14
98	If selling price is doubled, the profit triples. Then the profit percent is (1) $66\frac{2}{3}$ (2) 100 (3) $105\frac{1}{3}$ (4) 120
98	ਜੇ ਵਿੱਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੁਗਣੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਤਿਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਹੈ: (1) $66\frac{2}{3}$ (2) 100 (3) $105\frac{1}{3}$ (4) 120
99	Let m and n are whole numbers. If $m^n = 121$, the value of n^m is (1) 512 (2) 1024 (3) 2048 (4) 4096
99	ਮੰਨ ਲਓ m ਅਤੇ n ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਜੇ $m^n = 121$, ਤਾਂ n^m ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ: (1) 512 (2) 1024 (3) 2048 (4) 4096
100	The value of $\sqrt{0.01} + \sqrt{0.81} + \sqrt{1.21} + \sqrt{0.0009}$ is (1) 2.03 (2) 2.1 (3) 2.11 (4) 2.13
100	$\sqrt{0.01} + \sqrt{0.81} + \sqrt{1.21} + \sqrt{0.0009}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ (1) 2.03 (2) 2.1 (3) 2.11 (4) 2.13
101	The missing number in the sequence 1, 2, 3, 6, *, 20, 37, 68 is (1) 6 (2) 9 (3) 10 (4) 11
101	1, 2, 3, 6, *, 20, 37, 68 ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਗਾਇਬ ਹੈ:

	(1) 6	(2) 9	(3) 10	(4) 11
102	<p>The product of two fractions is $\frac{14}{15}$ and their quotient is $\frac{35}{24}$. The greater fraction is</p> <p>(1) $\frac{4}{5}$ (2) $\frac{7}{6}$ (3) $\frac{7}{4}$ (4) $\frac{7}{3}$</p>			
102	<p>ਦੋ ਭਿੰਨਾਂ ਦਾ ਗੁਣਨਫਲ $\frac{14}{15}$ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਗ-ਫਲ $\frac{35}{24}$ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਭਿੰਨ ਹੈ:</p> <p>1) $\frac{4}{5}$ (2) $\frac{7}{6}$ (3) $\frac{7}{4}$ (4) $\frac{7}{3}$</p>			
103	<p>A shopkeeper sold an article offering a discount of 5% and earned a profit of 23.5%. What would have been the percentage of profit earned if no discount was offered?</p> <p>(1) 24.5 (2) 28.5 (3) 30 (4) 35</p>			
103	<p>ਇਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ਇਕ ਵਸਤੂ 5% ਦੇ ਵੱਟੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਤੇ ਵੇਚੀ ਅਤੇ 23.5% ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਇਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਕਮਾਏ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ:</p> <p>(1) 24.5 (2) 28.5 (3) 30 (4) 35</p>			
104	<p>A sum of money is borrowed and paid back in two annual installments of Rs. 882 each along with 5% compound interest. The sum borrowed was</p> <p>(1) Rs. 1620 (2) Rs. 1640 (3) Rs. 1680 (4) Rs. 1700</p>			
104	<p>ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 882/- ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ, ਹਰਕੇ ਕਿਸ਼ਤ ਨਾਲ 5% ਚੱਕਰਵਿਧੀ ਸਹਿਤ, ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਧਾਰ ਲਈ ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਸੀ:</p> <p>(1) 1620/- ਰੁਪਏ (2) 1640/- ਰੁਪਏ (3) 1680/- ਰੁਪਏ (4) 1700/- ਰੁਪਏ</p>			
105	<p>If $(a+b)^3 = a^3 + b^3$, then</p> <p>(1) $ab > 0$ (2) $ab < 0$ (3) $a = 0$ or $b = 0$ or $a = -b$ (4) none of these</p>			
105	<p>ਜੇ $(a+b)^3 = a^3 + b^3$, ਤਾਂ</p> <p>(1) $ab > 0$ (2) $ab < 0$ (3) $a = 0$ ਜਾਂ $b = 0$ ਜਾਂ $a = -b$ (4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ</p>			
106	<p>Number of vertices and edges in a cuboids are</p> <p>(1) 6, 6 (2) 6, 12 (3) 8, 12 (4) 6, 8</p>			
106	<p>ਧਨਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਕੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਖਿਆ ਹਨ:</p> <p>(1) 6, 6 (2) 6, 12 (3) 8, 12 (4) 6, 8</p>			
107	<p>The polynomial $f(x)$ has a double root -1, single roots 1 and 0. Then $f(x)$ is</p> <p>(1) $(x-1)^2(x+1)$ (2) $x(x-1)^2(x+1)$ (3) $x(x+1)^2(x-1)$ (4) $x^2(x+1)(x-1)^2$</p>			
107	<p>ਇਕ ਬਹੁਪਦ $f(x)$ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਮੂਲ -1, ਏਕਲ ਮੂਲ 1 ਅਤੇ 0 ਹਨ ਤਾਂ $f(x)$ ਹੈ:</p> <p>(1) $(x-1)^2(x+1)$ (2) $x(x-1)^2(x+1)$ (3) $x(x+1)^2(x-1)$ (4) $x^2(x+1)(x-1)^2$</p>			
108	<p>Two numbers are in the ratio $3:5$. If 9 is subtracted from each, the new numbers are in the ratio $12:23$. Then smaller number is</p> <p>(1) 27 (2) 33 (3) 49 (4) 55</p>			
108	<p>ਦੋ ਸੰਖਿਆ 3:5 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਜੇ ਹਰੇਕ ਵਿਚ 9 ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸੰਖਿਆ 12:23 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਹੈ:</p> <p>(1) 27 (2) 33 (3) 49 (4) 55</p>			
109	<p>Seats for Mathematics, Physics and Biology in a school are in the ratio $5:7:8$. There is a proposal to increase these seats by 40%, 50% and 75% respectively, what will be the new ratio?</p> <p>(1) $2:3:4$ (2) $6:7:8$ (3) $6:8:9$ (4) none of these</p>			
109	<p>ਇਕ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 5:7:8 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 40%, 50% ਅਤੇ 75% ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ।</p>			

	(1) 2:3:4	(2) 6:7:8	(3) 6:8:9	(4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
110	In a ΔABC , $\angle A = x^\circ$, $\angle B = (3x - 2)^\circ$ and $\angle C = y^\circ$. Also $\angle C - \angle B = 9^\circ$. Then the value of $\angle B$ is			
	(1) 73°	(2) 82°	(3) 25°	(4) 49°
110	ਇਕ ΔABC ਵਿਚ, $\angle A = x^\circ$, $\angle B = (3x - 2)^\circ$ ਅਤੇ $\angle C = y^\circ$. $\angle C - \angle B = 9^\circ$ ਵੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ $\angle B$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ:			
	(1) 73°	(2) 82°	(3) 25°	(4) 49°
111	The mean of the distribution in which observations are 1, 2, 3, ..., n is			
	(1) $\frac{n(n+2)}{2}$	(2) $\frac{(n+1)}{2}$	(3) $n(n+2)$	(4) $n(n+1)$
111	ਵੰਡ ਦੀ ਔਸਤ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਖਣ 1, 2, 3, ..., n ਹਨ, ਉਹ ਹੈ			
	(1) $\frac{n(n+2)}{2}$	(2) $\frac{(n+1)}{2}$	(3) $n(n+2)$	(4) $n(n+1)$
112	The most effective teaching aid in mathematics is			
	(1) audio aid	(2) visual aid	(3) chalk and talk method	(4) none of these
112	ਗਣਿਤ ਵਿਚ ਅਤਿ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇਫ਼ ਹੈ:			
	(1) ਆਡਿਓ ਦੇਫ਼	(2) ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਦੇਫ਼	(3) ਚਾਚ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾ ਵਿਧੀ	(4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
113	The perimeter of a circle is equal to the perimeter of a square. Then their area are in the ratio (use $\pi = \frac{22}{7}$)			
	(1) 4:1	(2) 11:7	(3) 14:11	(4) 22:7
113	ਜੇ ਵਿੱਤ ਦਾ ਪਰਿਮਾਪ, ਵਰਗ ਦੇ ਪਰਿਮਾਪ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਕਿਸ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਹਨ ($\pi = \frac{22}{7}$ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ)			
	(1) 4:1	(2) 11:7	(3) 14:11	(4) 22:7
114	If four sides of a quadrilateral ABCD are tangential to a circle, then			
	(1) $AC+AD=BD+CD$	(2) $AB+CD=BC+AD$	(3) $AB+CD=AC+BC$	(4) $AC+AD=BC+DB$
114	ਜੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ABCD ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਭੁਜਾਵਾਂ ਵਿੱਤ ਦੇ ਸਪਰਸ਼ੀ ਹਨ, ਤਾਂ			
	(1) $AC+AD=BD+CD$	(2) $AB+CD=BC+AD$	(3) $AB+CD=AC+BC$	(4) $AC+AD=BC+DB$
115	If a cone and a sphere have equal radii and have equal volumes, then the ratio between the height of the cone and the diameter of the sphere is			
	(1) 1:1	(2) 1:2	(3) 2:1	(4) 3:2
115	ਜੇ ਇਕ ਕੋਨ ਅਤੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਆਸਾਰਥ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਆਦਿਤਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੋਨ ਦੀ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਵਿਆਸ ਵਿਚ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ:			
	(1) 1:1	(2) 1:2	(3) 2:1	(4) 3:2
116	The main aims of questioning in the classrooms are			
	(1) to create interest and curiosity	(2) to motivate the students	(3) to test the previous knowledge	(4) all of the above
116	ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ:			
	(1) ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ	(2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ	(3) ਪੂਰਬਲੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਾ	(4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ
117	Which of the following factors is the most important in planning class-room learning activities?			
	(1) motivation	(2) discipline	(3) lesson outlines	(4) audio-visual aids
117	ਕਲਾਸਰੂਮ ਸਿੱਖਿਆ - ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿਚ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੈ:			
	(1) ਅਭਿਪ੍ਰੇਰਨ	(2) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ	(3) ਪਾਠ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ	(4) ਆਡਿਓ-ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਦੇਫ਼
118	Evaluation of the subjects should be based on			
	(1) annual external tests	(2) both internal and external tests	(3) internal test	(4) none of these
118	ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਸ ਉਪਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:			
	(1) ਸਾਲਾਨਾ ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਣ	(2) ਦੋਵੇਂ ਆਂਤਰਿਕ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਪਰੀਖਣ	(3) ਆਂਤਰਿਕ ਪਰੀਖਣ	(4) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

119	$l + \frac{\frac{N}{2} - C}{f} \times i$ <p>To find the median of the continuous series, we use the formula: Median= $l + \frac{\frac{N}{2} - C}{f} \times i$, here C denotes the</p> <p>(1) cumulative frequency of the median class (2) frequency of the median class (3) cumulative frequency of the class preceding the median class (4) frequency of the class preceding the median class</p>
119	$l + \frac{\frac{N}{2} - C}{f} \times i$ <p>ਅਖੰਡ ਲੜੀ ਦਾ ਮੀਡੀਅਨ ਮਾਲੂਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੀਡੀਅਨ ਦੇ ਸੂਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ C ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ:</p> <p>(1) ਮੀਡੀਅਨ ਕੋਟੀ ਦੀ ਸੰਚਿਤ ਆਵ੍ਰਿਤੀ (2) ਮੀਡੀਅਨ ਕੋਟੀ ਦੀ ਆਵ੍ਰਿਤੀ (3) ਮੀਡੀਅਨ ਕੋਟੀ ਤੋਂ ਪੂਰਬਲੀ ਕੋਟੀ ਦੀ ਸੰਚਿਤ ਆਵ੍ਰਿਤੀ (4) ਮੀਡੀਅਨ ਕੋਟੀ ਤੋਂ ਪੂਰਬਲੀ ਕੋਟੀ ਦੀ ਆਵ੍ਰਿਤੀ</p>
120	<p>The nature of mathematics understanding is</p> <p>(1) difficult (2) simple (3) logical (4) ornamental</p>
120	<p>ਗਣਿਤ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਬੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ:</p> <p>(1) ਮੁਸ਼ਕਿਲ (2) ਸਰਲ (3) ਤਾਰਕਿਕ (4) ਸਜਾਵਟੀ</p>
121	<p>The presence of starch in raw food can be tested with</p> <p>(1) Dil. Iodine solution (2) Dil. HCl solution (3) Dil. NaOH solution (4) All of these</p>
121	<p>ਕੱਚੇ ਆਹਾਰ ਵਿਚ ਸਟਾਰਚ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪਰਖ ਕਿਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:</p> <p>(1) Dil. ਆਇਓਡੀਨ ਘੋਲ (2) Dil. HCl ਘੋਲ (3) Dil. NaOH ਘੋਲ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ</p>
122	<p>How many times a solution of pH = 3 be diluted to get a solution of pH = 6?</p> <p>(1) 2 (2) 10 (3) 100 (4) 1000</p>
122	<p>pH = 6 ਦਾ ਘੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ pH = 3 ਦੇ ਘੋਲ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਪਤਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ:</p> <p>(1) 2 (2) 10 (3) 100 (4) 1000</p>
123	<p>The acid present in the ant sting is</p> <p>(1) Ethanoic acid (2) Methanoic acid (3) Citric acid (4) Tarteric acid</p>
123	<p>ਕੀੜੀ ਦੇ ਡੰਗ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਐਸਿਡ ਹੈ:</p> <p>(1) ਈਥਾਨੋਆਟਿਕ ਐਸਿਡ (2) ਮੀਥਾਨੋਆਟਿਕ ਐਸਿਡ (3) ਸਿਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ (4) ਟਾਰਟਰਿਕ ਐਸਿਡ</p>
124	<p>Which of the following is used for making insulation of electric wires?</p> <p>(1) bakelite (2) isoprene (3) neoprene (4) Thiokol</p>
124	<p>ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਰੋਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:</p> <p>(1) ਬੈਕਲਾਈਟ (2) ਆਇਸੋਪ੍ਰੀਨ (3) ਨੀਓਪ੍ਰੀਨ (4) ਥਾਇਓਕੋਲ</p>
125	<p>Which of the following is a sulfide ore?</p> <p>(1) Bauxite (2) Haematite (3) Cuprite (4) Iron pyrites</p>
125	<p>ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਲਫਾਈਡ ਧਾਤ ਹੈ:</p> <p>(1) ਬੌਕਸਾਈਟ (2) ਹੈਮਾਟਾਈਟ (3) ਕ੍ਰਿਉਪਰਾਈਟ (4) ਲੋਹ ਪਾਇਰਾਈਟਸ</p>
126	<p>Which of the following bacteria is found in Ganga water?</p> <p>(1) Coliform bacteria (2) Streptococcus bacteria (3) Staphylococcus bacteria (4) Diplococcus bacteria</p>
126	<p>ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਜੀਵਾਣੂ ਗੰਗਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ:</p> <p>(1) Coliform ਜੀਵਾਣੂ (2) Streptococcus ਜੀਵਾਣੂ (3) Staphylococcus ਜੀਵਾਣੂ (4) Diplodocus ਜੀਵਾਣੂ</p>
127	<p>Copper obtained from copper pyrite is called blister copper. Gas responsible for the formation of blister is</p> <p>(1) CO₂ (2) CO (3) NO₂ (4) SO₂</p>
127	<p>ਕਾਪਰ ਪਰਿਆਈਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਾਂਬੇ (ਕਾਪਰ) ਨੂੰ ਬਲਿਸਟਰ ਕਾਪਰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਬਲਿਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਗੈਸ ਹੈ:</p> <p>(1) CO₂ (2) CO (3) NO₂ (4) SO₂</p>
128	<p>The evaporation of water takes place from the leaves of the plants. The process is called</p> <p>(1) Evaporation (2) Transpiration (3) Dehumidification (4) Fumigation</p>

128	ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ: (1) ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ (2) ਵਾਸ਼ਪ ਸੰਚਾਰ (3) ਵਿ-ਨਮੀਕਰਨ (4) ਪੁੰਛਾਂਕਰਨ
129	In moving from outer most shell to inner most shell, the energy of shells (1) increases (2) Decreases (3) remains same (4) Cannot be predicted
129	ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਖੋਲ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਦਰਲੇ ਖੋਲ ਤਕ ਜਾਣ ਵਿਚ ਖੋਲਾਂ ਦੀ ਊਰਜਾ: (1) ਵਧਦੀ ਹੈ (2) ਘਟਦੀ ਹੈ (3) ਸਮਾਨ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ (4) ਭਵਿੱਖ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
130	Metal which is a constituent of Haemoglobin? (1) Cu (2) Al (3) Zn (4) Fe
130	ਧਾਤ, ਜਿਹੜੀ ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ: (1) Cu (2) Al (3) Zn (4) Fe
131	Which of the following does not conduct electricity? (1) Fused NaCl (2) Solid NaCl (3) Brine solution (4) copper
131	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਚਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ: (1) ਫਿਊਜ਼ਡ NaCl (2) ਠੋਸ NaCl (3) ਬ੍ਰਾਈਨ ਘੋਲ (4) ਤਾਂਬਾ
132	An element X shows a valency of 3 and 5. The formula of its sulphides in the two states are respectively (1) XS, XS ₃ (2) XS ₃ , XS ₅ (3) X ₃ S, X ₅ S (4) X ₂ S ₃ , X ₂ S ₅
132	X ਤੱਤ 3 ਅਤੇ 5 ਦੀ ਸੰਯੋਜਕਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਸਲਫਾਈਡਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸੂਤਰ ਹੈ: (1) XS, XS ₃ (2) XS ₃ , XS ₅ (3) X ₃ S, X ₅ S (4) X ₂ S ₃ , X ₂ S ₅
133	If the energy available to the plants from the sun is 20,000J. What would be the energy available to the lion in the food chain, Plant → Deer → Lion (1) 20J (2) 200J (3) 2000J (4) 20000J
133	ਜੇ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਊਰਜਾ 20,000J ਹੈ ਤਾਂ ਆਹਾਰ-ਲੜੀ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਊਰਜਾ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ: ਪੌਦਾ → ਹਿਰਨ → ਸ਼ੇਰ (1) 20J (2) 200J (3) 2000J (4) 20000J
134	Arrange methane, ethane, propane and butane in order of increasing boiling points (1) butane < propane < ethane < methane (2) ethane < methane < propane < butane (3) methane < ethane < propane < butane (4) methane > ethane < propane < butane
134	ਵਧ ਰਹੇ ਉਬਲਣ-ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਮੀਥੇਨ, ਈਥੇਨ, ਪ੍ਰੋਪੇਨ ਅਤੇ ਬਿਊਟੇਨ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ (1) ਬਿਊਟੇਨ < ਪ੍ਰੋਪੇਨ < ਈਥੇਨ < ਮੀਥੇਨ (2) ਮੀਥੇਨ < ਈਥੇਨ < ਪ੍ਰੋਪੇਨ < ਬਿਊਟੇਨ (3) ਮੀਥੇਨ < ਈਥੇਨ < ਪ੍ਰੋਪੇਨ < ਬਿਊਟੇਨ (4) ਮੀਥੇਨ > ਈਥੇਨ < ਪ੍ਰੋਪੇਨ < ਬਿਊਟੇਨ
135	A metal X is low in the reactivity series X can be obtained from its compounds by (1) reduction by heating (2) heating with reducing agent (3) electrolytic reduction (4) None of these
135	ਅਭਿਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਲੜੀ ਵਿਚ ਧਾਤ x ਅਲਪ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਯੋਗਿਕਾਂ ਤੋਂ x ਕਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: (1) ਤਾਪਣ ਨਾਲ ਲਘੂਕਰਨ (2) ਲਘੂਕਾਰੀ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਤਾਪਣ (3) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਲਿਟਿਕ ਲਘੂਕਰਨ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
136	A cart of mass 500Kg is pulled by a horse and acceleration produced in it is 4m\sec ² . The force exerted by the horse is (1) 2000 N (2) 2000kgwt (3) 2000 dynes (4) None of these
136	500Kg ਦ੍ਰਵਮਾਨ ਦੇ ਇਕ ਰੇੜੇ ਨੂੰ ਘੋੜਾ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਉਤਪੰਨ ਗਤੀ-ਵਰਧਨ 4m\sec ² ਹੈ। ਘੋੜੇ ਵਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਬਲ ਹੈ: (1) 2000 N (2) 2000kgwt (3) 2000 dynes (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
137	An atom of calcium has a mass of 6.64X 10 ⁻²³ g. The number of calcium atom present in 10g of calcium is (1) 1.5 X 10 ²³ (2) 1.5 x 10 ⁻²³ (3) 6.023 X 10 ²³ (4) 2.4 x10 ²⁴
137	ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਦਾ ਦ੍ਰਵਮਾਨ 6.64X 10 ⁻²³ g ਹੈ। 10g ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ: (1) 1.5 X 10 ²³ (2) 1.5 x 10 ⁻²³ (3) 6.023 X 10 ²³ (4) 2.4 x10 ²⁴
138	The process of separating suspended impurities from water is known as (1) Loading (2) Unloading (3) Distillation (4) Demineralisation
138	ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਤਰਦੀਆਂ ਅਸੁੱਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ: (1) ਲੋਡਿੰਗ (2) ਅਨਲੋਡਿੰਗ (3) ਕਸ਼ੀਦਣ (4) ਨਿਰ-ਖਣਿਜੀਕਰਨ
139	Which two of the following compounds belong to the same homologous series?

	(1) $C_2H_6O_2$ and C_2H_6O (2) $C_6H_6O_2$ and CH_4O (3) C_2H_6O and CH_4O (4) C_2H_6O and C_2H_6
139	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਯੋਗਿਕ ਸਮਾਨ ਸਮਜਾਤੀ ਲੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ: (1) $C_2H_6O_2$ ਅਤੇ C_2H_6O (2) $C_6H_6O_2$ ਅਤੇ CH_4O (3) C_2H_6O ਅਤੇ CH_4O (4) C_2H_6O ਅਤੇ C_2H_6
140	A body of mass 2kg is thrown up vertically with a kinetic energy of 490J. The height at which the kinetic energy of the body becomes half of the initial value is ($g=9.8m/s^2$) (1) 10m (2) 12.5m (3) 25m (4) 50m
140	2kg ਦੁੱਵਮਾਨ ਦਾ ਇਕ ਪਿੰਡ 490J ਗਤਿਜ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਉਪਰ ਵੱਲ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਉਚਾਈ ਉੱਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਗਤਿਜ ਊਰਜਾ ਆਰੰਭਕ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ: ($g=9.8m/s^2$) (1) 10m (2) 12.5m (3) 25m (4) 50m
141	If the diameter of the earth becomes two times its present value and its mass remains unchanged, then the weight of an object on the surface of the earth becomes (1) one eighth (2) one fourth (3) half (4) remains same
141	ਜੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਵਿਆਸ ਇਸ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਦੁੱਵਮਾਨ ਅਬਦਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਸਤਹ ਉਪਰ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਭਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: (1) ਇਕ-ਅੱਠਵਾਂ (2) ਇਕ-ਚੁਥਾਈ (3) ਅੱਧਾ (4) ਸਮਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
142	There is no atmosphere on the moon because (1) it is close to the earth (2) it revolves around the earth (3) its acceleration due to gravity is low (4) its acceleration due to gravity is high
142	ਚੰਦ ਉਪਰ ਕੋਈ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (1) ਇਹ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ (3) ਗੁਰੂਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਗਤੀ ਵਰਧਨ ਨਿਮਨ ਹੈ (4) ਗੁਰੂਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਗਤੀ-ਵਰਧਨ ਉੱਚ ਹੈ
143	A 1000w heater is used every day for 90 minutes. This heater will consume units of electrical energy in 30 days (1) 45 units (2) 90 units (3) 30 units (4) 60 units
143	1000w ਦੇ ਹੀਟਰ ਦੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ 90 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੀਟਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲਈ ਊਰਜਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਕਰੇਗਾ: (1) 45 ਯੂਨਿਟ (2) 90 ਯੂਨਿਟ (3) 30 ਯੂਨਿਟ (4) 60 ਯੂਨਿਟ
144	A magnetic field line (1) is the path along which a free north pole tend to move (2) is the path along which a free iron particle tends to move (3) is the path along which a magnetic needle tends to move (4) is the path along which a line is traced
144	ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਰੇਖਾ (1) ਉਹ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਉੱਤਰੀ ਧਰੁਵ ਚਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (2) ਉਹ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਲੋਹ ਕਣ ਚਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (3) ਉਹ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁੰਬਕੀ ਸੂਈ ਚਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (4) ਉਹ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
145	A body in uniform motion in one dimension moves from a position X_1 at time t_1 to another position X_2 at time t_2. Which of the statement is wrong for this motion? (1) Actual distance covered in time t_1 to t_2 is magnitude of displacement (2) The velocity calculated by making any choices for t_1 and t_2 always give the same result (3) A larger value of the difference t_2-t_1 will give a small value of velocity because velocity is obtained by dividing t_2-t_1 (4) A larger value of $X_2- X_1$ will give same value of velocity as a smaller value
145	ਇਕ ਵਿਮਾ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਗਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਪਿੰਡ t_1 ਸਮੇਂ ਤੇ X_1 ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ t_2 ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ X_2 ਵਲ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ: (1) ਸਮਾਂ t_1 ਤੋਂ ਸਮਾਂ t_2 ਤਕ ਤੈ ਕੀਤੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਦੂਰੀ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦਾ ਪਰਿਮਾਣ ਹੈ (2) t_1 ਅਤੇ t_2 ਲਈ ਕੋਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪਰਿਕਲਪਿਤ ਵੇਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਨ ਪਰਿਣਾਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (3) t_2, t_1 ਦੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਦੀਰਘ ਮੁੱਲ, ਵੇਗ ਦਾ ਅਲਪ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ $t_2 - t_1$ ਦੀ ਵੱਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (4) $X_2- X_1$ ਦਾ ਦੀਰਘ ਮੁੱਲ, ਅਲਪ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਵੇਗ ਦਾ ਸਮਾਨ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।
146	A body moving in a circle travels distance which is directly proportional to time. The body travels with (1) Zero velocity (2) Constant speed (3) uniform velocity (4) constant acceleration
146	ਵਿੱਤ ਵਿਚ ਚਲ ਰਿਹਾ ਪਿੰਡ ਦੂਰੀ ਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਕਿਸ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ:

	(1) ਸ਼ੂਨਯ ਵੇਗ	(2) ਸਥਿਰ ਵੇਗ	(3) ਇਕਸਾਰ ਵੇਗ	(4) ਸਥਿਰ ਗਤੀ-ਵਰਧਨ
147	If the mass of both the bodies is reduced to half. The gravitational force between them becomes			
	(1) Double	(2) Four times	(3) One fourth	(4) one-half
147	ਜੇ ਦੋਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਵਮਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਅੱਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:			
	(1) ਦੋ-ਗੁਣਾਂ	(2) ਚਾਰ-ਗੁਣਾਂ	(3) ਇਕ-ਚੁਥਾਈ	(4) ਅੱਧਾ
148	Which colour component of white light is deviated the most through a prism			
	(1) Red	(2) Yellow	(3) Blue	(4) Violet
148	ਚਿੱਟੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੰਗ ਤੱਤ ਪ੍ਰਿਕ੍ਰਮ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:			
	(1) ਲਾਲ	(2) ਪੀਲਾ	(3) ਨੀਲਾ	(4) ਵੈਂਗਣੀ
149	The direction of force acting on a current carrying conductor placed in magnetic field is determined by			
	(1) Right hand thumb rule	(2) Cork screw rule	(3) Fleming's right hand rule	(4) Fleming's left hand rule
149	ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਧਾਰਾ-ਵਾਹਕ ਚਾਲਕ ਤੇ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਬਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:			
	(1) ਸੱਜੇ-ਹੱਥਾ ਅੰਗੂਠਾ ਨਿਯਮ	(2) ਕਾਰਕ ਸਕ੍ਰਿਊ ਨਿਯਮ	(3) ਫਲੈਮਿੰਗ ਦਾ ਸੱਜੇ-ਹੱਥਾ ਨਿਯਮ	(4) ਫਲੈਮਿੰਗ ਦਾ ਖੱਬੇ-ਹੱਥਾ ਨਿਯਮ
150	Which part of the eye is adjustable in accordance with the light conditions?			
	(1) Iris	(2) Retina	(3) Pupil	(4) Lens
150	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਖ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਭਾਗ ਅਨੁਕੂਲਣਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:			
	(1) ਅੱਖ-ਪੁਤਲੀ ਦੀ ਝਿੱਲੀ	(2) ਅੱਖ ਦਾ ਪਰਦਾ	(3) ਅੱਖ ਦੀ ਪੁਤਲੀ	(4) ਲੈਨਜ਼

	SOCIAL STUDIES / SOCIAL SCIENCES (BILINGUAL) – 60 QUESTIONS (91 – 150)			
91	When the government was faced with customs that were different to the laws that it enacted it allowed them to exist under the name of 'customary law'. Custom here was defined as			
	(1) Something that had been practiced since 'time immemorial' (2) A practice on which there was social unanimity (3) A belief that was backed by the khaps (4) A practice that was part of the history of the people			
91	ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁੰਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਥਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ' ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੇ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ :			
	(1) ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਆਚਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (2) ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਸ ਉਪਰ ਸਮਾਜਕ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਸੀ (3) ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਖਾਪਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (4) ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ			
92	The name of the regent who reigned for Akbar was			
	(1) Humayun	(2) Babur	(3) Bayram Khan	(4) Salim
92	ਉਸ ਰੀਜੈਂਟ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਕਬਰ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ :			
	(1) ਹੁਮਾਯੂੰ	(2) ਬਾਬਰ	(3) ਬੈਰਾਮ ਖਾਂ	(4) ਸਲੀਮ
93	Recently there has been much controversy over the condition of glaciers in India. The fear is that glaciers are			
	(1) Advancing	(2) Deepening	(3) Retreating	(4) Thickening
93	ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਹਨ :			
	(1) ਵਧ ਰਹੇ	(2) ਗਹਿਰੇ ਹੋ ਰਹੇ	(3) ਘਟ ਰਹੇ	(4) ਸਥੂਲ ਹੋ ਰਹੇ
94	Who was Pliny?			
	(1) A poet who wrote on the history of India (2) A warrior King who settled in Afghanistan (3) A Roman scholar who mentioned India as a trading nation trading with the Roman empire (4) All the above			
94	ਪਲਾਇਨੀ ਕੌਣ ਸੀ :			
	(1) ਇਕ ਕਵੀ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ			

	(2) ਯੋਧਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਿਹੜਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਬਾਦ ਹੋਇਆ (3) ਰੋਸ਼ਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੋਸ਼ਨ ਸਾਮਰਾਜ ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਲੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ
95	Which of the following factors are responsible for the rapid growth of sugar production in south India as compared to north India? I. Higher per acre field of sugarcane II. Higher sucrose content of sugarcane III. Lower labour cost IV. Longer crushing period (1) I and II (2) I, II and IV (3) I, III and IV (4) I, II and III
95	ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਵਿਧੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਕ ਕਿਹੜਾ ਹੈ I. ਗੰਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਉੱਚਤਰ ਉਪਜ II. ਪੀੜਨ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ III. ਨਿਮਨਤਰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਾਗਤ IV. ਗੰਨੇ ਦੀ ਉੱਚਤਰ ਖੰਡ ਮਾਤਰਾ (1) I ਅਤੇ II (2) I, II ਅਤੇ IV (3) I, III ਅਤੇ IV (4) I, II ਅਤੇ III
96	When does history begin? (1) when human civilization begins (2) when human memory begins (3) when written sources become available (4) all of these
96	ਇਤਿਹਾਸ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ : (1) ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (2) ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਮਰਤੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (3) ਜਦੋਂ ਲਿਖਤੀ ਸ੍ਰੋਤ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ
97	From the Mansarovar Lake region come the following rivers of India (1) Brahmaputra, Sutlej and Yamuna (2) Brahmaputra, Indus and Sutlej (3) Indus, Jhelum and Sutlej (4) Jhelum, Sutlej and Yamuna
97	ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਝੀਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕਿਹੜੇ ਦਰਿਆ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ : (1) ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ, ਸਤਲੁਜ ਅਤੇ ਯਮੁਨਾ (2) ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ, ਸਿੰਧ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ (3) ਸਿੰਧ, ਜੇਹਲਮ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ (4) ਜੇਹਲਮ, ਸਤਲੁਜ ਅਤੇ ਯਮੁਨਾ
98	In terms of history which is the proper chronological order (1) Paleolithic, Megalithic, Microlithic, Neolithic (2) Neolithic, Megalithic, paleolithic, Microlithic (3) Paleolithic, Neolithic, Microlithic, Megalithic (4) Microlithic, Neolithic, Megalithic, Paleolithic
98	ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ ਤਰਤੀਬ ਕਿਹੜੀ ਹੈ : (1) ਪੁਰਾ-ਪੱਥਰ, ਮਹਾ-ਪੱਥਰ, ਸੂਖਮ-ਪੱਥਰ, ਨਵ-ਪੱਥਰ (2) ਨਵ-ਪੱਥਰ, ਮਹਾ-ਪੱਥਰ, ਪੁਰਾ-ਪੱਥਰ, ਸੂਖਮ-ਪੱਥਰ (3) ਪੁਰਾ-ਪੱਥਰ, ਨਵ-ਪੱਥਰ, ਸੂਖਮ-ਪੱਥਰ, ਮਹਾ-ਪੱਥਰ (4) ਸੂਖਮ-ਪੱਥਰ, ਨਵ-ਪੱਥਰ, ਮਹਾ-ਪੱਥਰ, ਪੁਰਾ-ਪੱਥਰ
99	Making a living is (1) A right given to us by the government (2) A divine right (3) A right given to us by the courts (4) A fundamental right
99	ਰੋਜ਼ੀ ਕਮਾਉਣਾ : (1) ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ (2) ਦੈਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ (3) ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ (4) ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
100	A JPC, in the context of the Indian parliament stands for (1) Joint Parliament Consul (2) Just Parliament Consulting (3) Joint Parliamentary Committee (4) Joint Parliament Consulting
100	ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ JPC ਦਾ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ : (1) Joint Parliament Consulting (2) Just Parliament Consulting (3) Joint Parliamentary Committee (4) Joint Parliament Consulting
101	The second urbanization in India is supposed to have happened approximately in the 6th century BCE. When did the first urbanization happen, approximately? (1) 2500 BCE (2) 1200 BCE (3) 1000 BCE (4) 900 BCE
101	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਲਗਭਗ 6-ਵੀਂ ਸਦੀ BCE ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਲਗਭਗ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ : (1) 2500 BCE (2) 1200 BCE (3) 1000 BCE (4) 900 BCE
102	Part of the complexity in teaching social sciences lies in the fact that their subject is (1) Ever changing (2) Very complex (3) Non-existent (4) Localised

102	<p>ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਚ ਇਕ ਜਟਿਲਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ :</p> <p>(1) ਸਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ (2) ਅਤਿ ਜਟਿਲ (3) ਅਸਤਿੱਤਵ-ਹੀਣ (4) ਸਥਾਨੀਕਿਤ</p>
103	<p>Where rice was first domesticated?</p> <p>(1) Antarctica (2) South Asia (3) America (4) Europe</p>
103	<p>ਚਾਵਲ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ :</p> <p>(1) ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ (2) ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ (3) ਅਮਰੀਕਾ (4) ਯੂਰਪ</p>
104	<p>The current Lok Sabha is the</p> <p>(1) Thirteenth Lok Sabha (2) Fifteenth Lok Sabha (3) Fourteenth Lok Sabha (4) Sixteenth Lok Sabha</p>
104	<p>ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹੈ :</p> <p>(1) ਤੇਰਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ (2) ਪੰਦਰਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ (3) ਚੌਦਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ (4) ਸੋਲ੍ਹਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ</p>
105	<p>After which Census was it discovered that the population of India is growing at a rapid rate</p> <p>(1) 1921 (2) 1931 (3) 1951 (4) 1901</p>
105	<p>ਕਿਹੜੀ ਜਨਗਣਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਤੇਜ਼ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ :</p> <p>(1) 1921 (2) 1931 (3) 1951 (4) 1901</p>
106	<p>The empire of King Harsha was spread over</p> <p>(1) The area from the southern sea to the northern mountains (2) The western sea to the eastern sea (3) The Ganga Yamuna valley (4) Afghanistan to Assam</p>
106	<p>ਰਾਜਾ ਹਰਸ਼ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਕਿਥੋਂ ਤਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ :</p> <p>(1) ਦੱਖਣੀ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਪਰਬਤਾਂ ਤਕ ਦਾ ਇਲਾਕਾ (2) ਪੱਛਮੀ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪੂਰਬੀ ਸਾਗਰ ਤਕ (3) ਗੰਗਾ ਯਮੁਨਾ ਘਾਟੀ ਤਕ (4) ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅਸਮ ਤਕ</p>
107	<p>The division of the people of India into linguistic provinces was based on the principle that</p> <p>(1) Providing administration to people in their own language is a good in itself (2) All of these (3) Using local languages makes for easier administration (4) Language is an important bond which unites people and creates an identity for them</p>
107	<p>ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਕਿ :</p> <p>(1) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਹੈ (2) ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ (3) ਸਥਾਨਿਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ (4) ਭਾਸ਼ਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੰਧ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ</p>
108	<p>The Ranjit Sagar dam is located near the village</p> <p>(1) Nalhera (2) Thein (3) Nathpa (4) Jhakri</p>
108	<p>ਰਣਜੀਤ ਸਾਗਰ ਡੈਮ ਕਿਹੜੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ :</p> <p>(1) ਨਾਲਡੇਰਾ (2) ਥੇਨ (3) ਨਾਥਪਾ (4) ਝਾਕਰੀ</p>
109	<p>The science that deals with the study of the Earth and its lands, features, inhabitants, and phenomena is called</p> <p>(1) Paleontology (2) Geography (3) Biology (4) Sociology</p>
109	<p>ਉਹ ਵਿਗਿਆਨ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਭੋਇੰ, ਲੱਛਣਾਂ, ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ :</p> <p>(1) ਪਥਰਾਵ - ਵਿਗਿਆਨ (2) ਭੂਗੋਲ-ਸ਼ਾਸਤਰ (3) ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨ (4) ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ</p>
110	<p>The Gateway of India, the India Gate and the Teen Murti were built</p> <p>(1) To welcome George V, to honour the war fatalities of the Indian army, fatalities in the First World War respectively (2) To welcome the English King, to welcome the English Viceroy, to welcome the Prince of Wales respectively (3) To honour the English Queen Victoria, to celebrate the victory in the First World War and to honour those slain in the Second World War respectively (4) none of these</p>
110	<p>ਭਾਰਤ ਦਾ ਗੇਟਵੇ, ਇੰਡੀਆ ਗੇਟ ਅਤੇ ਤੀਨ ਮੂਰਤੀ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਣਵਾਏ ਗਏ :</p> <p>(1) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਜਾਰਜ V ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀਆਂ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿਚ</p>

	<p>ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਲਈ</p> <p>(2) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਾਇਸਰਾਇ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ, ਵੇਲਜ਼ ਦੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ</p> <p>(3) ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਮਹਾਰਾਣੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ</p> <p>(4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ</p>
111	<p>The Buland Darwaza was built to</p> <p>(1) Celebrate the birth of the heir to the throne of Agra (2) Commemorate the conquest of Gujarat</p> <p>(3) Honour the Chishti saints (4) All of the above</p>
111	<p>ਬੁਲੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਣਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ :</p> <p>(1) ਆਗਰੇ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ (2) ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ</p> <p>(3) ਚਿਸ਼ਤੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ</p>
112	<p>The greatest impact on the environment of earth has been from</p> <p>(1) Atomic blasts (2) Human activity (3) Chemical pollution (4) Solar radiation</p>
112	<p>ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਪਰਿਆਵਰਨ ਉੱਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਸ ਪਾਸਿਓਂ ਰਿਹਾ ਹੈ :</p> <p>(1) ਪਰਮਾਣੂ ਵਿਸਫੋਟ (2) ਮਨੁੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀ (3) ਰਸਾਇਣਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ (4) ਸੂਰਜੀ ਵਿਕਿਰਨ</p>
113	<p>The Singh Sabha movement was broadly begun in the</p> <p>(1) eighteenth century (2) twentieth century</p> <p>(3) nineteenth century (4) twenty first century</p>
113	<p>ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ :</p> <p>(1) 18 ਵੀਂ ਸਦੀ (2) 20 ਵੀਂ ਸਦੀ (3) 19 ਵੀਂ ਸਦੀ (4) 21 ਵੀਂ ਸਦੀ</p>
114	<p>The first state systems in India were formed in which region</p> <p>(1) Kaveri valley (2) Narmada valley (3) All of these (4) Ganga-Yamuna doab</p>
114	<p>ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਰਾਜ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਗਈ :</p> <p>(1) ਕਾਵੇਰੀ ਘਾਟੀ (2) ਨਰਮਦਾ ਘਾਟੀ (3) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ (4) ਗੰਗਾ ਯਮੁਨਾ ਦੋਆਬਾ</p>
115	<p>Prasar Bharti is</p> <p>(1) The Public Service Broadcaster of India (2) An NGO</p> <p>(3) A TV organisation (4) A radio organisation</p>
115	<p>ਪ੍ਰਾਸ਼ਰ ਭਾਰਤੀ ਹੈ :</p> <p>(1) ਭਾਰਤ ਦਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ (2) ਐਨ ਜੀ ਓ (3) ਟੀ ਵੀ ਸੰਗਠਨ (4) ਰੇਡੀਓ ਸੰਗਠਨ</p>
116	<p>The Supreme Commander of the military in India is</p> <p>(1) The President (2) The Prime Minister</p> <p>(3) The Home Minister (4) The Defence Minister</p>
116	<p>ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੈਨਾ ਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕਮਾਂਡਰ ਹੈ :</p> <p>(1) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (2) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ (3) ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ (4) ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ</p>
117	<p>Lok Adalat is</p> <p>(1) All of these</p> <p>(2) A court to settle disputes through compromise or settlements</p> <p>(3) A court designed to shorten the time taken for settling disputes</p> <p>(4) A court run by the people</p>
117	<p>ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ :</p> <p>(1) ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਉੱਪਰ</p> <p>(2) ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਰਾਹੀਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ</p> <p>(3) ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲਏ ਵਕਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ ਅਦਾਲਤ</p> <p>(4) ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਅਦਾਲਤ</p>
118	<p>The third planet in the solar system is also called</p> <p>(1) Venus (2) Mars (3) Earth (4) Neptune</p>
118	<p>ਸੂਰਜ-ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :</p> <p>(1) ਸ਼ੁੱਕਰ (2) ਮੰਗਲ (3) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (4) ਵਰੁਣ</p>
119	<p>Feminism refers to</p> <p>(1) The ideology that women should be treated at par (2) The ideology that women should rule</p>

	(3) The ideology that men should rule	(4) That women should be given more opportunities than men
119	ਨਾਰੀਵਾਦ ਕਿਸ ਵਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ? (1) ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (2) ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (3) ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (4) ਇਹ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ	
120	A teacher has to be adapt at (1) Acting (2) Learning (3) Communication (4) Playing multiple roles	
120	ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ : (1) ਅਭਿਨੈ ਦੇ (2) ਸਿਖਿਆ -ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ (3) ਸੰਚਾਰ ਦੇ (4) ਬਹੁਪੱਖੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ	
121	The highest earth filled dam in India is (1) Ranjit Sagar (2) Bhakra (3) Tehri (4) Hirakud	
121	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉੱਚਤਮ ਮਿੱਟੀ-ਪੂਰਿਤ ਡੈਮ ਹੈ : (1) ਰਣਜੀਤ ਸਾਗਰ (2) ਭਾਖੜਾ (3) ਟੇਹੜੀ (4) ਹੀਰਾਕੁੰਡ	
122	Identify the correct time sequence for the following: (1) Guru Har Krishan, Guru Har Rai, Guru Har Gobind (2) Guru Angad, Guru Har Gobind, Guru Amar Das (3) Guru Nanak, Guru Angad, Guru Har Gobind (4) all of these	
122	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸਮਾਂ-ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ: (1) ਗੁਰੂ ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਗੁਰੂ ਹਰ ਰਾਇ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ (2) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ, ਗੁਰੂ ਅਰਮਦਾਸ (3) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ	
123	The Chief Justice of India is appointed by (1) The Prime Minister of India (2) The parliament of India (3) The President of India (4) The Lok Sabha	
123	ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ : (1) ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ (2) ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ (3) ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ (4) ਲੋਕ ਸਭਾ	
124	India is a large country. It covers how much area of the earth? (1) 1.4% (2) 4.4% (3) 3.4% (4) 2.4%	
124	ਭਾਰਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ । ਇਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਖੇਤਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ : (1) 1.4% (2) 4.4% (3) 3.4% (4) 2.4%	
125	Controlling air pollution is important to ensure that (1) Crops do not suffer (2) Industries get a proper supply of air (3) we have clean air to breathe (4) Animal population does not go down	
125	ਵਾਯੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ (1) ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ (2) ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵਾਯੂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਪਲਾਈ ਮਿਲੇ (3) ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਹੋਵੇ (4) ਪਸ਼ੂ ਸੰਖਿਆ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ	
126	The Protection of Civil Rights Act was designed to (1) Protect the civil rights of individuals (2) Prescribe punishment for the practice of Untouchability (3) Protect the civil rights of social groups (4) Protect the civil rights of citizens	
126	ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ : (1) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ (2) ਛੂਆਛੂਤ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨੀ (3) ਸਮਾਜਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ (4) ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ	
127	“Where the mind is without fear” were lines by (1) Mahatma Gandhi (2) Swami Vivekananda (3) Gurudev Rabindranath Tagore (4) Sardar Bhagat Singh	
127	ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸ ਦੀਆਂ ਹਨ : “where the mind is without fear” (1) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ (2) ਸੁਆਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ (3) ਗੁਰੂਦੇਵ ਰਾਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ (4) ਸਰਦਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ	
128	All revenues received by Government by way of taxation like income-tax, central excise, custom, land revenue (tax revenues) etc. form the (1) Government of India (2) Contingency Fund of India (3) Consolidated Fund of India (4) All of these	
128	ਕਰਾਧਾਨ ਜਿਵੇਂ ਆਮਦਨੀ ਕਰ, ਆਬਕਾਰੀ, ਚੁੰਗੀ, ਮਾਲਗੁਜ਼ਾਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀ ਆਮਦਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ	

	:
	(1) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (2) ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਕਸ਼ਮਿਕਤਾ ਫੰਡ (3) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ
129	Which of the following occupies the largest cultivated area in India (1) Barley and maize (2) Jowar and bajra (3) Wheat (4) Rice
129	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਸ਼ਤ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਕਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ : (1) ਜੌਂ ਅਤੇ ਮੱਕੀ (2) ਜੁਆਰ ਅਤੇ ਬਾਜਰਾ (3) ਕਣਕ (4) ਚਾਵਲ
130	The Fundamental Rights in India are designed to (1) Ensure rights of human beings (2) ensure that all Indians can lead their lives in peace and harmony as citizens of India (3) protect liberty (4) protect freedom
130	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ : (1) ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ (2) ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕਣ (3) ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ (4) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ
131	Who took charge as Prime Minister at the death of Jawaharlal Nehru? (1) Gulzarilal Nanda (2) Morarji Desai (3) Lal Bahadur Shastri (4) Indira Gandhi
131	ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਮਿਰਤੂ ਪਿਛੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਬਣਿਆ : (1) ਗੁਲਜ਼ਾਰੀ ਲਾਲ ਨੰਦਾ (2) ਮੁਰਾਰਜੀ ਦੇਸਾਈ (3) ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ (4) ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ
132	Social Sciences study (1) Societies (2) Individuals (3) Governments (4) Philosophies
132	ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਨ : (1) ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ (2) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ (3) ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ (4) ਦਰਸ਼ਨ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦਾ
133	What is common to Fakir Azizuddin, Diwan Moti Ram and Claude Auguste Court (1) They were astronomers of considerable reputation (2) They were employed by Maharaja Ranjit Singh (3) They were soldiers of fortune (4) All of these
133	ਫਕੀਰ ਅਜ਼ੀਜ਼ੁੱਦੀਨ, ਦੀਵਾਨ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਕਲਾਡ ਆਗਸਟ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕੀ ਸਾਂਝ ਹੈ : (1) ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਖਗੋਲ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਨ (2) ਉਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ (3) ਉਹ ਭਾੜੇ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਸਨ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ
134	Project work is important because (1) It enables students to be creative (2) It creates some work for students (3) Learning by doing is more lasting learning (4) It enables teachers to be creative
134	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਕੰਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ - (1) ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ (2) ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਕੰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (3) ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸਥਾਈ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ (4) ਇਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
135	The Slave Dynasty consisted of (1) A single family which had obtained its freedom from slavery (2) A number of unrelated families whose founder was a slave soldier in service of the king (3) The slaves of Indian ruler (4) None of the above
135	ਦਾਸ ਵੰਸ਼ ਵਿਚ ਸੰਮਿਲਿਤ ਹੈ : (1) ਇੱਕਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਦਾਸਤਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ (2) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਦਾ ਮੋਢੀ ਰਾਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਦਾਸ ਸਿਪਾਹੀ ਸੀ (3) ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਗੁਲਾਮ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
136	The parliamentary system in India is based on the principle of

	(1) First Past the Post (3) Majority vote	(2) Proportional Representation (4) Popular democracy
136	ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ : (1) ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (3) ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟ	
	(2) ਅਨੁਪਾਤਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ (4) ਲੋਕਪ੍ਰਿਅ ਲੋਕਤੰਤਰ	
137	Education of a child takes place (1) at all three, home, school and society (2) in school (3) in society (4) at home	
137	ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ : (1) ਘਰ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚ (2) ਸਕੂਲ ਵਿਚ (3) ਸਮਾਜ ਵਿਚ (4) ਘਰ ਵਿਚ	
138	DPI is the acronym for (1) Director of Prosecution and Intelligence (3) Director Private Instruction	
	(2) Department of Personnel and Investigations (4) Director Public Instruction	
138	DPI ਕਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ-ਅੱਖਰੀ ਰੂਪ ਹੈ : (1) Director of Prosecution and Intelligence (3) Director Private Instruction	
	(2) Department of Personnel and Investigations (4) Director Public Instruction	
139	The right to property is (1) All of these (2) A fundamental right (3) A citizen's right (4) A legal right	
139	ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ : (1) ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ (2) ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ (3) ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (4) ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ	
140	Ashoka's dhamma was (1) A principle of good conduct (3) A set of ideas propagated by emperor Ashoka	
	(2) An ideology (4) All of these	
140	ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਧੰਨ ਸੀ : (1) ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (3) ਅਸ਼ੋਕ ਸਮਰਾਟ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ	
	(2) ਇਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ	
141	Article 370 of the Constitution concerns the state of (1) Himachal Pradesh (2) Jharkhand (3) Jammu and Kashmir (4) Tamilnadu	
141	ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 370 ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ : (1) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (2) ਝਾਰਖੰਡ (3) ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (4) ਤਮਿਲਨਾਡੂ	
142	The earth has an axial tilt of 23.4°. This means that (1) The earth wobbles around its axis (2) The earth has varied weather during the year (3) The hemispheres of earth are exposed to the sun for different times during the year (4) The earth is a sphere	
142	ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਅਕਸ਼ੀ ਝੁਕਾਅ 23.4 ਡਿਗਰੀ ਹੈ । ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ - (1) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਪਣੇ ਅਕਸ਼ ਦੁਆਲੇ ਡਰਾਮਗਾਉਂਦੀ ਹੈ (3) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਗੋਲਾਰਥ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਲਈ ਸੂਰਜ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ	
	(2) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵਿਭਿੰਨ ਮੌਸਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (4) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਗੋਲਾ ਹੈ	
143	The Radcliffe line forms the boundary between (1) India and Pakistan (2) India and China (3) India and Myanmar (4) India and Afghanistan	
143	ਰੈਡਕਲਿਫ ਰੇਖਾ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ : (1) ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (2) ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ (3) ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਮਿਆਂਮਾਰ (4) ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ	
144	Teaching techniques in the social sciences could involve (1) Role Playing (2) All of these (3) Projects (4) Lectures	
144	ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ : (1) ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਾ (2) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ (3) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (4) ਲੈਕਚਰ	
145	Saffron is produced in India in (1) Assam (2) Bengal (3) Gujarat (4) Jammu and Kashmir	
145	ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੇਸਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ : (1) ਅਸਮ (2) ਬੰਗਾਲ (3) ਗੁਜਰਾਤ (4) ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	
146	What was common to the following scholars from Ancient India: Apastamba, Baudhayana, Katyayana,	

	Manava, Panini, Pingala, Yajnavalkya (1) They were astronomers (3) They were poets	(2) They were grammarians (4) They were mathematicians
146	ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਸੀ : (1) ਉਹ ਖਗੋਲ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਨ	(2) ਉਹ ਵਿਆਕਰਨ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ (3) ਉਹ ਕਵੀ ਸਨ (4) ਉਹ ਗਣਿਤ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਨ
147	The difference between a primary and secondary source is that (1) A primary source is primary while a secondary source is secondary (2) A secondary source is closest to the person, information, period, or idea being studied (3) A primary source is closest to the person, information, period, or idea being studied (4) All of these	
147	ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਤੇ ਸੈਂਟ ਸ੍ਰੋਤ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ - (1) ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸ੍ਰੋਤ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਗੌਣ ਸ੍ਰੋਤ ਗੌਣ ਹੈ (2) ਗੌਣ ਸ੍ਰੋਤ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਸੂਚਨਾ, ਕਾਲ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਨਿਕਟਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (3) ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸ੍ਰੋਤ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਸੂਚਨਾ, ਕਾਲ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨਿਕਟਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (4) ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੀ	
148	The strength of the Mughal imperial system lay in (1) Its harsh laws (3) Its ability to be paternalistic	(2) The mansabdari system (4) The cooperation extended to it by other Indian rulers
148	ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਕਿਸ ਵਿਚ ਸੀ : (1) ਇਸ ਦੇ ਕਠੋਰ ਕਾਨੂੰਨ (3) ਪਿੱਤਰੀਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	(2) ਮਨਸਬਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ (4) ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਸਹਿਯੋਗ
149	Class room teaching should be (1) Intense (2) One sided	(3) Interactive (4) Easy
149	ਕਲਾਸਰੂਮ ਅਧਿਆਪਨ ਹੋਵੇ : (1) ਤੀਬਰ (2) ਇਕ-ਪਾਸੜ	(3) ਪਰਸਪਰ ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ (4) ਆਸਾਨ
150	The revolt of 1857 was also called the sepoy mutiny and the first war of independence. What was the importance of these different names for the same set of events? (1) To identify the main actors in these events (2) To measure the degree of anticolonialism in the Indian people (3) To understand the different outcomes that resulted. (4) An act of self-publicity on the part of those who gave these names	
150	1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਯੁੱਧ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਕੋ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਸੀ : (1) ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ-ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨਾ (2) ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬਸਤੀਵਾਦ-ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤਾਂ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣਾ (3) ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (4) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਤਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ	

ROUGH WORK